

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8CoCsp/25/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4119213554
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 01. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Novotný
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4119213554.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Novotného a sudcov JUDr. Adriany Kálmánovej, PhD. a JUDr. Borisa Minksa, v právnej veci žalobkyne: Y. G., narodená XX.X.XXXX, O. X., bytom H. XX, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia a.s., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 792 752, zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Bratislava, Kubániho 16, IČO: 47 233 516, o určenie úveru za bezúročný a bez poplatkov, zaplatenie bezdôvodného obohatenia 3 599,97 Eur a primeraného finančného zadosťučinenia 500 Eur, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 10Csp/146/2019-90 zo dňa 4. mája 2020, jednohlasne takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutých vyhovujúcich častiach (I. a II.) a od nich závislého výroku o nároku na náhradu trov konania (IV.) z r u š u j e a vec mu v týchto častiach v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa žalobou z 13.11.2019 požadovala, aby súd určil zmluvu o úvere č. 8400035896 zo dňa 16.2.2011 za bezúročnú a bez poplatkov, rozhodol, že žalovaný je povinný zaplatiť jej bezdôvodné obohatenie 3599,97 eur a primerané finančné zadosťučinenie 500 eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Žalobu odôvodnila tým, že ako spotrebiteľka má naliehavý právny záujem na určení neplatnosti právneho úkonu z úverovej zmluvy. Vzhľadom na finančnú tieseň uzavrela so žalovaným 16.2.2011 spotrebiteľskú úverovú zmluvu č. 8400035896, na základe ktorej jej bol poskytnutý úver 1200 eur, v skutočnosti 1021,40 eur. Žalovaný s ňou jednotlivé články zmluvy nepripravoval, ale ich vopred naformuloval, postupoval bez odbornej starostlivosti a v rozpore s dobrými mravmi. Zmluva obsahuje značné množstvo neprijateľných podmienok, ktoré nemôže obsahovať, najmä v nej chýbajú náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z.. Nebola správne informovaná o RPMN, nie je v nej uvedená presná RPMN a priemerná RPMN. V zmluve je napísaný ročný úrok 70 %, ale pri nákladoch 2452,32 eur a úvere 1021,40 eur je to 96,46 % a preto ide o úžeru. Zmluva je v rozpore s dobrými mravmi a zo zákonom. Úver je preto bezúročný a bez poplatkov a zmluva neplatná. Žalovanému zaplatila 4621,37 eur, pričom ako spotrebiteľka má právo požadovať aj primerané finančné zadosťučinenie. Navrhla pribrať do konania prokurátora. Pripojila žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru, zmluvné dojednania, oznámenie veriteľa a napriek výzve súdu nepredložila označený prehľad platieb. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe namietal, že o nárokoch už bolo právoplatne rozhodnuté rozhodcovským rozsudkom sp. zn. RK-PC-14/13-EK zo dňa 12.2.2014 a boli vymožené v exekučnom konaní a preto nemôže ísť bez ďalšieho o bezdôvodné obohatenie, ktorého výška nie je odôvodnená, pričom za vymožené trovy súdneho exekútora nezodpovedná. Tento exekučný titul nebol zrušený a preto ide zo strany žalobkyne o obchádzanie zákona a to žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku a žaloba nespĺňa zákonný predpoklad podľa § 131 CSP. Určovací žaloba v danom prípade nie je prípustná a na požadovanom určení nie je naliehavý právny záujem, ktorý musí byť daný v prípade žalôb podľa § 137 písm. c) aj d) CSP. Zmluva nemusí obsahovať rozčlenenie splátky podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z.. Žalobkyňa nebola v prípade RPMN uvedená do omylu. Namietal aj proti požadovanému primeranému finančnému zadosťučineniu, ktorá žalobkyňa nezdôvodnila a ani

nepreukázala. Žalobu navrhol zamietnuť. Pripojil žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru, zmluvné dojednania, oznámenie veriteľa o schválení úveru a navrhol, aby súd pripojil rozhodcovský spis sp. zn. RK-PC-14/13-EK z rozhodcovského súdu Stály rozhodcovský súd Victoria rozhodcovský súd v Žiline, upovedomenie o začatí exekúcie, konečné vyúčtovanie, exekučný spis OS Nitra sp. zn. Ex 697/2014. Žalobkyňa sa k vyjadreniu žalovaného nevyjadrila. Súd nariadil pojednávanie, na ktoré predvolal žalobkyňu a právneho zástupcu žalovaného, ktorí mali predvolanie na pojednávanie doručené, ale sa na pojednávanie nedostavili. Žalobkyňa svoju neúčasť neospravedlnila, o odročenie pojednávania nežiadala. Právny zástupca žalovaného svoju neúčasť ospravedlnil, o odročenie pojednávania rovnako nežiadal. Súd preto podľa § 180 CSP rozhodol, že bude pojednávať bez ich prítomnosti.

2. Napadnutým (zhora v záhlaví tohto rozhodnutia označeným) rozsudkom Okresný súd Nitra ako súd prvej inštancie v spore takto rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyňi bezdôvodné obohatenie 2313,61 eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyňi primerané finančné zadostučinenie 500 eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Žaloba sa vo zvyšnej časti zamietla.

IV. Žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

3. Skutkový stav sporu súd prvej inštancie zistil nasledovne:

Zo žiadosti z 14.2.2011 vyplýva, že žalobkyňa ako dlžníčka písomne požiadala žalovaného ako veriteľa o poskytnutie revolvingového úveru (úverového limitu) číslo 8400035896 s poskytnutou čiastkou úveru (úverový limit) 1200 eur, so splatnosťou v 36-ich splátkach splatných 16. deň v mesiaci, mesačnou splátkou 68,12 eur, celkovou čiastkou, ktorú mala žalobkyňa zaplatiť 2452,32 eur, predpokladanou RPMN za úver 70 %, ročnou úrokovou sadzbou 70 %, priemernou RPMN 44,57 %, poskytnutou čiastkou revolvingu 686,65 eur, celkovou čiastkou pri revolvingu, ktorú mala žalobkyňa zaplatiť 1634,88 eur, predpokladanou RPMN úveru po poskytnutí revolvingu 60,27 %, ročnou úrokovou sadzbou 68,44 %. Žalovaný jej žiadosť písomne schválil 16.2.2011 s tým, že RPMN úveru je 64,27 %, predpokladaná RPMN je 44,86 % a predpokladaná RPMN úveru po poskytnutí revolvingu 56,08 %. V čl. 8 žiadosti Dohoda o poskytnutí služby je uvedené, že zmluvné strany uzatvárajú aj dohodu o poskytnutí služby v možnosti odkladu splátok úveru za ktorú sa žalobkyňa zaviazala zaplatiť odmenu za možnosť odkladu splátok a) úveru vo výške 178,60 eur a b) splátok revolvingového úveru vo výške 108,24 eur. V čl. 13 žiadosti je uvedené, že neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú zmluvné dojednania, ktorá súdu predložila žalobkyňa vo verzii 1.1.2011. V čl. 2.2 uvedených zmluvných dojednaní je uvedené, že žalovaný je povinný odoslať žalobkyňi oznámenie veriteľa o schválení úveru, ktoré bude okrem iného obsahovať splatnosť splátok. V čl. 8.2 týchto dojednaní je uvedené, že žalobkyňa je povinná platiť úver v dohodnutých termínoch splatnosti. V čl. 4.1 týchto dojednaní je uvedené, že revolving automatické poskytnutie ďalšieho úveru vo výške podľa bodu 6 žiadosti. V čl. 4.2 týchto dojednaní je uvedené, že žalobkyňi bude po splnení tam uvedených podmienok a za podmienky predchádzajúceho schválenia žalovaným úver automaticky navýšený t.j. žalovaný poskytne žalobkyňi revolving vo výške určenej podľa 4.1.. Schválenú výšku revolvingu oznámi žalovaný žalobkyňi v oznámení podľa čl. 2, ods. 2.2. Z písomného oznámenia žalovaného z 16.2.2011, ktoré súdu predložila žalobkyňa vyplýva, že prvá splátka bola splatná 16.4.2011, každá ďalšia 16. dňa v mesiaci, posledná 16.3.2014, počet splátok je 36, schválená výška revolvingu 794,89 eur, výška splátky úveru po poskytnutí revolvingu 68,12 eur. Z www.nbsk.sk vyplýva, že v čase uzavretia zmluvy bola odplata obvykle požadovaná bankami za spotrebné úvery s lehotou splatnosti 3 roky vo výške 10,55 %. Z rozhodcovského rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu Victoria rozhodcovský súd v Žiline z 12.2.2014 sp. zn. RK-PC-147/13-EK, ktorý nadobudol právoplatnosť 30.4.2014 a vykonateľnosť 6.5.2014 vyplýva, že žalobkyňa bola v prospech žalovaného zaviazaná zaplatiť 1884,84 eur a zmluvnú pokutu a úroky z omeškania na základe zmluvy o revolvingovom úvere č. 8400035896, na základe ktorej bol žalobkyňi poskytnutý úver 1200 eur, s platením splátok, ktorého sa dostala do omeškania a žalovanému vrátila 267,48 eur. Z rozsudku Okresného súdu Nitra z 8.1.2015 č.k. 25C/103/2014-80 vyplýva, že žaloba žalobkyne o zrušenie predmetného rozhodcovského rozsudku bola právoplatne zamietnutá. Zo žiadosti z 14.7.2014, návrhu z 25.6.2014, rozhodcovského rozsudku z 12.2.2014, žiadosti z 16.2.2011, zmluvných dojednaní, rozhodcovskej zmluvy z 16.2.2011, poverenia z 21.8.2014 a upovedomenia o začatí exekúcie z 23.9.2014 vyplýva, že na základe predmetného rozhodcovského rozsudku sa viedlo v prospech žalovaného a v neprospech žalobkyne exekučné konanie na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 25Er/826/2014, v ktorom bol poverený vykonaním exekúcie súdny exekútor Mgr. Ing. Ivan Šteiner, PhD

sp.zn. EX 679/2014. Z konečného vyúčtovania súdneho exekútora z 26.2.2019 vyplýva, že od žalobkyne vymohol pohľadávku 1664,84 eur, úrok z omeškania 1782,48 eur, trovy exekúcie oprávneného 16,50 eur, trovy súdneho konania 49,79 eur, trovy právneho zastúpenia 320,28 eur, svoju odmenu 767 eur, hotové výdavky 174,80 eur a DPH 188,36 eur. Z jeho oznámenia z 4.3.2019 vyplýva, že exekučné konanie 1 bolo ukončené vymožením. Z návrhu žalobkyne z 15.10.2014 a uznesenia Okresného súdu Nitra z 22.5.2018 č.k. 25Er/826/2104-58 vyplýva, že žalobkyňa v priebehu exekučného konania požadovala, aby súd exekúciu zastavil a povolil jej odkladu, ktoré návrhy súd prvej inštancie zamietol s odôvodnením, že rozhodcovská zmluva je platná, že rozhodcovský rozsudkom nezáväzuje na plnenie, ktoré by bolo v rozpore s dobrými mravmi a žaloba o zrušenie rozhodcovského rozsudku bola zamietnutá. Z uznesenia Krajského súdu v Nitre z 23.8.2019 č.k. 6CoE/69/2018-93, že odvolací súd uznesenie o zamietnutí návrhu na zastavenie exekúcie zrušil, pretože po začatí exekučného konania vymáhaný nárok zanikol splnením.

4. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie, s poukazom na zistený skutkový stav sporu, citované ustanovenie § 497 Obchodného zákonníka (zákon č. 513/1991 Zb.), citované ustanovenie § 137 písm. d) CSP (Civilný sporový poriadok - zákon č. 160/2015 Z. z.), citované ustanovenie § 3 ods. 3 a ods. 5 veta prvá zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, citované ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (§ 11 ods. 4 s účinnosťou od 1.1.2018, § 9 ods. 1 veta prvá, § 9 ods. 2 písm. g), j), k) a t), § 11 ods. 1) a citované ustanovenia Občianskeho zákonníka (OZ - zákon č. 40/1964 Zb. - § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1, 2, 3, 5 a 6, § 39, § 41, § 451 ods. 1, 2), odôvodnil nasledovne:

V konaní nebolo sporné a aj bolo preukázané, že zmluvné strany uzavreli zmluvu o úvere číslo 8400035896 podľa § 497 Obchodného zákonníka. V konaní nebolo sporné a aj bolo preukázané, že žalobkyňa, ktorá je fyzickou osobou pri uzatváraní a plnení zo zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej podnikateľskej alebo inej obchodnej činnosti a žalovaný, ktorý je obchodnou spoločnosťou konal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti. Uzavretá zmluva je preto spotrebiteľskou zmluvou podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. V konaní nebolo sporné a aj bolo preukázané, že úver je spotrebiteľským úverom, na ktorý sa vzťahuje zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ktorý bol účinný v čase uzavretia zmluvy. Žalobkyňa žalobou požaduje určiť úver za bezúročný a bez poplatkov t.j požaduje určiť právnu skutočnosť podľa § 137 písm. d) CSP, ktorá s účinnosťou od 1.1.2018 vyplýva z § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z. z., ktoré sa vzťahuje aj na tento právny vzťah, hoci vznikol pred 1.1.2018. Súd v tomto smere poukazuje na dôvodovú správu k tejto zmene vykonanú zákonom č. 279/2017 Z. z. z ktorej vyplýva, že uvedené ustanovenie sa zavádza s ohľadom na to, že podľa Civilného sporového poriadku sa medzi inými rozhoduje o určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu. (rozsudok Krajského súdu v Nitre z 9.1.2020 č.k.9Co/42/2019-107). Avšak ani takúto žalobu nemožno bez ďalšieho považovať za prípustnú, pretože ani spotrebiteľ nemôže žalovať bez rozumne zvoleného dôvodu a výsledku, ktorý sa snaží v konaní dosiahnuť, ktorý záver vyplýva aj zo znenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, podľa ktorého spotrebiteľ môže domáhať svojho práva s „ cieľom ochrany spotrebiteľa“, ku ktorému záveru prišiel aj Krajský súd v Nitre v rozhodnutí z 5.2.2020 č. k. 5Co/42/2019-103. Podľa uvedeného rozhodnutia, ale aj podľa rozhodnutia z 11.3.2020 č. k. 25Co/149/2019-444 je potrebné mať aj v prípade tohto typu žalôb naliehavý právny záujem na požadovanom určení. V danom prípade sa žalobkyňa okrem požadovaného určenia bezúročnosti a bez poplatkovosti úveru v konaní domáha od žalovaného aj vydania bezdôvodného obohatenia a preto bude súd otázku bezúročného a bez poplatkového úveru riešiť ako otázku predbežnú. Okrem toho v konaní bolo preukázané, že pohľadávka žalovaného proti žalobkyni už bola vymožená a teda bola uspokojená, zmluvný vzťah medzi stranami bol ukončený a tak ani v prípade určenia úveru za bezúročný a bez poplatkov k zmene jej právneho postavenia nepríde. Súd z uvedených dôvodov a to aj poukazom na už označené rozhodnutia Krajského súdu v Nitre mení svoju predchádzajúcu rozhodovaciu prax a konštatuje, že námietky žalovaného o neprípustnosti žaloby o určenie sú dôvodné, pretože žalobkyňa nemá naliehavý právny záujem na určení úveru za bezúročný a bez poplatkov a preto žalobu v tejto časti zamietol. Z listinných dôkazov bolo v konaní preukázané, že žalobkyňa požiadala žalovaného písomne o poskytnutie úveru, ktorú žiadosť žalovaný bez výhrad písomne schválil a aj keď v uvedenej listine neboli zmluvné strany dohodnuté na dobe trvania zmluvy a termíne konečnej splatnosti úveru táto dohoda je obsiahnutá v písomnom oznámení, ktoré je súčasťou zmluvy, ktoré vyhotovil žalovaný a zaslal žalobkyni, ktorá ho súdu predložila. Zmluvné strany sa však dohodli na poskytnutí revolvingového úveru, pre ktorý je charakteristické, že pri ňom vzniká medzi poskytovateľom a klientom dlhodobý vzťah, ktorý umožňuje klientovi čerpať prostriedky poskytovateľa opakovane a teda sa nejedná o klasický spotrebiteľský úver. Žalobkyňa požiadala žalovaného o poskytnutie revolvingu vo výške 686,65 eur a hoci žalovaný jej žiadosť schválil, v oznámení uviedol výšku revolvingu 794,89 eur a splátku úveru po poskytnutí revolvingu

68,12 eur, ktorá pred tým nebola predmetom dohody. Zo strany žalovaného preto išlo podľa § 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka o nový návrh na uzavretie zmluvy a pretože v konaní nebolo preukázané, že by žalobkyňa takýto návrh písomne prijala, nebola výšky revolvingu a mesačnej splátky medzi zmluvnými stranami písomne uzavretá podľa § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z.. Pretože zmluva v tejto časti trpí nedostatkom písomnej formy a neobsahuje ani obligatórne zákonné náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. g) a k) zákona č. 129/2010 Z. z. a to výšku úveru a mesačnej splátky je úver podľa § 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z. z. bezúročný a bez poplatkov. Žalobkyňa namietala, že splátka úveru nie je rozčlenená zmluve, ktoré tvrdenia súd nepovažoval za dôvodné, pretože ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. nevyžaduje povinné členenie splátky. Súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR z 22. februára 2018 sp. zn. 3 Cdo 146/2017, ktorý judikatúrou formulovaný právny názor sa aplikuje aj do minulosti (retrospektívne) s poukazom na uznesenie Najvyššieho súdu SR z 19. marca 2018, sp. zn. 3 Cdo 198/2017. Rovnako neboli preukázané ani ďalšie žalobkyne, pretože v zmluve bola uvedená ročná percentuálna miera nákladov podľa § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z.z. aj priemerná ročná percentuálna miera nákladov podľa § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z.z. a nebolo v konaní preukázané, že by ročná percentuálna miera nákladov bola uvedená v nesprávnej výške v neprospech žalobkyne ako spotrebiteľky. Žalobkyňa v žalobe namietala, že zmluva o úvere je neplatná, že obsahuje nespočetné množstvo neprijateľných podmienok, že sa prieči dobrým mravom a dohodnutá odplata je úžernícka. Uvedená zmluva je spotrebiteľskou zmluvou a preto podľa § 53 ods. 1 až 5 Občianskeho zákonníka nesmie obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalobkyne ako spotrebiteľky. Uvedené však neplatí pre zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli podmienky individuálne dojednané t.j. žalobkyňa nemala možnosť ovplyvniť ich obsah. Zo žiadosti vyplýva, že bola vyhotovená na vopred predtlačenom formulári, do ktorého sa už len dopisovali údaje týkajúce vlastného zmluvného vzťahu žalobkyne a teda neboli individuálne dojednané. Žalobkyňa v žalobe výslovne namietala iba výšku dohodnutej odplaty. Zo zmluvy vyplýva, že poskytnutie úveru bolo dohodnuté za úrok 70 % ročne a v prípade revolvingu 68,44 %. Z www.nbs.sk pritom vyplýva, že obvykle požadovaná odplata na finančnom trhu v čase uzavretia zmluvy bola 10,55 %. Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s dobrým mravmi t.j. pravidlami morálneho charakteru, ktoré sú všeobecne platné a uznávané v demokratickej spoločnosti, v ktorej sa uplatňuje a presadzuje vzájomná slušnosť, ohľaduplnosť a vzájomné rešpektovanie. (rozsudok Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 32 Odo 1022/2004 zo dňa 15. novembra 2005). Porovnaním dohody o úrokoch s obvykle požadovanými úrokmi na finančnom trhu v obdobných prípadoch s ohľadom na výšku úveru 1200 eur a revolvingu 686,65 eur a ich splatnosť 3 roky, dospel súd k záveru, že dojednané úroky, ktorý šesťnásobne, prekračujú úrokovú mieru pri obdobných úveroch, nie sú akceptovateľné, sú v rozpore s dobrými mravmi a preto neplatné podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Pretože dojednanie o odplate sa týka hlavného predmetu plnenia, súd neposudzoval jeho neprijateľnosť a neplatnosť podľa § 53 Občianskeho zákonníka, ale iba podľa všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka. Okrem odplaty vo forme úrokov sa zmluvné strany v čl. 8.1. zmluvy dohodli aj na tom, že žalovaný poskytne žalobkyňi službu v možnosti odkladu splátok úveru za odplatu 178,60 eur. Pretože uvedená služba je predmetom obchodnej činnosti žalovaného a dohodnutá odplata výrazne predražuje poskytnutý úver, súd v nej videl skryté úroky bez tak predraženého úveru a preto aj tieto dojednania o odplate považoval za absolútne neplatné podľa § 39 Občianskeho zákonníka, ale aj podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka. Pretože žalobkyňa v konaní iné zmluvné dojednania bližšie nešpecifikovala a ani nepreukázala dôvodnosť svojich tvrdení ohľadne nevýhodných podmienok, za ktorých mala zmluvu uzavrieť zmluvy, ktoré žalovaný namietal a pretože zistený dôvod neplatnosti sa vzťahuje len na časť právneho úkonu, ktorú možno oddeliť podľa § 41 Občianskeho zákonníka od ostatného obsahu, súd považoval zmluvu za neplatnú iba v časti dohodnutej dohody o výške úrokov a odplaty za poskytnuté služby. Pretože zmluva je neplatná v časti dohody o výške úrokov a odplaty za poskytnuté služby a úver je bezúročný a bez poplatkov bola žalobkyňa povinná vrátiť žalovanému iba istinu poskytnutého úveru bez úrokov a poplatkov a jej plnenie vo väčšom rozsahu je bezdôvodným obohatením na strane žalovaného podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ktoré je žalovaný povinný vydať žalobkyňi podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Žalobkyňa žalobou požadovala vydať bezdôvodné obohatenie 3599,97 eur, ktorý nárok žalovaný namietal, čo do dôvodu s tvrdením, že plnenie bolo vymožené v exekučnom konaní, na základe rozhodcovského rozsudku, ktorý nebol zrušený a preto nemôže ísť bez ďalšieho o bezdôvodné obohatenie. V konaní nebolo sporné a aj bolo preukázané, že žalovaný si svoje nároky proti žalobkyňi vyplývajúce zo zmluvy o úvere uplatnil na rozhodcovskom súde, ktorý vydal právoplatný a vykonateľný rozhodcovský rozsudok, na podklade ktorého potom viedol proti žalobkyňi exekúciu, ktorá bola ukončená vymožením priznanej pohľadávky. V konaní však bolo preukázané z

predložených listinných dôkazov a to aj bez predloženia celého rozhodcovského spisu, že žalobkyňa využila možnosť podať žalobou o zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa § 40 a nasl. zákona č. 244/2020 Z. z. a aj namietala proti exekučnému konaniu, hoci nebola v oboch konaniach úspešná. Z uvedeného preto vyplýva, že žalobkyňa nijakým spôsobom nezanedbala svoje povinnosti a preto uvedené námietky žalovaného neboli dôvodné. Žalovaný namietal aj to, že žalobkyňa neodôvodnila výšku požadovaného bezdôvodného obohatenia, ktoré námietky súd nepovažoval za dôvodné, pretože táto výška vyplýva z jednoduchého matematického výpočtu a to $4621,37 - 1200 = 3599,97$ eur. Žalovaný namietal aj čo do výšky požadovaného bezdôvodného obohatenia, ktoré námietky súd považoval v časti za dôvodné. Žalobkyňa v žalobe tvrdila, že žalovaný jej poskytol iba úver 1021,40 eur a nie 1200 eur a že ona mu vrátila 4621,37 eur, na preukázanie, ktorých tvrdení však súdu nepredložila žiadne dôkazy. Žalobkyňa v žalobe označila ako dôkaz uhradené platby, ktoré však súdu ani na výzvu nepredložila. Hoci je žalobkyňa spotrebiteľka je rovnako povinná preukázať dôvodnosť svojich tvrdení, ktoré dôkazné bremeno však v konaní neunesla v celom rozsahu. Pretože však bolo z pripojeného exekučného spisu preukázané, že súdny exekútor od žalovanej vymohol 4964,05 eur, z tohto pre žalovaného 3513,61 eur ($1664,84 + 1782,48 + 16,50 + 49,79 = 3513,61$) je žaloba v časti o vydanie bezdôvodného obohatenia 2313,61 eur ($3513,61 - 1200 = 2313,61$) dôvodná a súd jej vyhovel. Námietka žalovaného, že za vymožené trovy súdneho exekútora nezodpovedá je dôvodná a preto súd žalobu vo zvyšnej časti, ktorá tieto trovy predstavuje zamietol. Podľa § 3 ods. 5 veta prvá a tretia zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Pretože súd konštatoval, že zmluva je v časti úrokov a odplaty neplatná, žalobkyňa úspešne uplatnila na súde porušenie svojho práva ustanoveného podľa § 3 ods. 5 veta prvá zákona č. 250/2007 Z.z. a preto má proti žalovanému, ktorý za porušenie tohto práva zodpovedá, právo na primerané finančné zadosťučinenie podľa § 3 ods. 5 veta tretia zákona č. 250/2007 Z.z.. Hoci žalovaný namietal, že žalobkyňa nijakým spôsobom neodôvodnila a ani nepreukázala tento nárok, novšie znenie uvedeného zákonného ustanovenia zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadosťučinenia, ktoré sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinnosti spotrebiteľa bolo spôsobilé prívodiť mu ujmu a to bez ohľadu na to či ujma nastala alebo by hrozila a preto uvedené námietky žalovaného neboli dôvodné. Úlohou súdu v prípade, ak sa spotrebiteľ úspešne uplatní na súde porušenie svojho práva je tak iba posúdenie a určenie jeho výšky a nie uváženie, či mu má tento nárok priznať, pretože vyplýva priamo zo zákona. Zákon síce neustanovuje žiadne kritéria na stanovenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia, ale vzhľadom na to, že okrem satisfakčnej funkcie má aj funkciu sankčnú, má byť v takej výške, aby odrádzalo dodávateľa od nekalého konania, ktorého sa dopustil voči spotrebiteľovi a preto sa môže rovnať majetkovej ujme, ktorá spotrebiteľovi hrozila alebo mu bola spôsobená. V danom prípade súd konštatoval, že uzavretá zmluva o úvere je bezúročná a bez poplatkov a dohodnutá odplata vo forme úrokov a odplaty za služby je neplatná a preto žalobkyňi vznikol nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré jej priznal vo výške 2313,61 eur. Pretože výška požadovaného primeraného zadosťučinenia je menej než polovica priznaného bezdôvodného obohatenia, pričom súdna prax nevylučuje ani priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v rovnakej výške, je žaloba v časti o zaplatenie priemerného finančného zadosťučinenia vo výške 500 eur v celom rozsahu dôvodná. Súd v tomto smere poukazuje napr. na rozsudok Krajského súdu v Nitre z 12.12.2019 č.k. 12Co/231/2018-242. Pretože nebol dôvod určiť dlhšiu lehotu na plnenie, súd podľa § 232 ods. 3 CSP rozhodol o žalobe v dôvodnej časti tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyňi bezdôvodné obohatenie vo výške 2313,61 eur a primerané finančné zadosťučinenie vo výške 500 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a v nedôvodnej časti žalobu zamietol. Záverom ešte súd dodáva, že prokurátor môže podľa § 93 CSP vstúpiť do začatého konania iba v sporoch, v ktorých ako jedna zo strán vystupuje štát, právnická osoba zriadená štátom, štátny podnik, právnická osoba s majetkovou účasťou štátu, obec alebo vyšší územný celok, alebo v sporoch o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, pričom v danom prípade nejde o takéto konanie a preto návrh žalobkyne na pribatie prokurátora do tohto konania nebol dôvodný. Pretože týmto rozhodnutím sa konanie končí, súd podľa § 262 ods. 1 CSP rozhodol aj o nároku na náhradu trov konania. Pretože obe strany boli v konaní čiastočne úspešné a to v približne rovnako rozsahu (žalovaný v nároku o určenie neplatnosti, obe strany v časti o nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia a žalobkyňa v nároku o zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia), súd podľa § 255 ods. 2 CSP rozhodol, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

5. Uvedený rozsudok včas podaným odvolaním napadol žalovaný v časti výrokov I., II. a IV. domáhajúci sa jeho zmeny tak, aby žaloba bola zamietnutá a jemu aby bolo priznané právo na náhradu trov konania v rozsahu 100%, keď ohľadom odvolacím dôvodov poukázal na ustanovenia § 365 ods. 1 písm. b), d) a h) CSP. Súd prvej inštancie podľa odôvodnenia rozsudku vzťahujúceho sa k výroku I. dospel k záveru, že zmluva o revolvingovom úvere je neplatná v časti úrokovej sadzby a teda ide o bezdôvodné obohatenie, ktorý záver však namieta pre absenciu akéhokoľvek právne relevantného vyporiadania sa so skutočnosťou, že o jeho nárokoch ako veriteľa voči žalobcovi ako dlžníkovi bolo už právoplatne rozhodnuté, ktoré rozhodnutie nebolo právoplatne zrušené, pričom ani v exekučnom konaní nebol prijatý záver spochybňujúci právoplatný rozhodcovský rozsudok, keď súd prvej inštancie bez bližšie resp. akéhokoľvek odôvodnenia nepostupoval pri rozhodovaní podľa § 53 ods. 6 OZ a teda jeho skutkové a právne závery o neplatnosti časti zmluvy o úrokoch sú nesprávne. Ak exekučný titul zrušený nebol, potom takéto plnenie nemá a ani nemôže mať povahu bezdôvodného obohatenia, keď opätovne poukazuje na to, že skutkovo a právne rovnaká otázka bola riešená už súdmi, pričom napríklad Krajský súd v Banskej Bystrici v rozsudku zo dňa 15.8.2018 č.k. 15Co/88/2018-161 obdobnú žalobu zamietol s poukazom na to, že pri nezrušení rozhodcovského rozsudku právne relevantným spôsobom jeho účinky nezanikli, čo je potvrdením princípu právnej istoty s ohľadom na to, že zmena právoplatného rozhodnutia je možná len za predpokladu, že ide o postup právom predvídaný, avšak podľa § 41 ods. 1 zákona č. 335/2014 Z. z. doručený rozhodcovský rozsudok má za podmienok podľa § 46 ods. 2 pre účastníkov spotrebiteľského rozhodcovského konania rovnaké účinky ako právoplatný rozsudok súdu. Jeho námietky k uvedenému vo vyjadrení k žalobe zostali bez akejkoľvek odozvy súdu, napriek ustanoveniu § 220 ods. 2 CSP a potreby v odôvodnení rozhodnutia buď vyvrátiť alebo spochybniť, prípadne vysvetliť odmietnutie jeho argumentácie. V čase uzavretia zmluvy o revolvingovom úvere bola ustanoveniami Občianskeho zákonníka regulovaná maximálne prípustná výška odplaty za spotrebiteľský úver, ide o ustanovenie § 53 ods. 6, ktoré ustanovenie vo vzťahu k ustanoveniu § 39 v spojení s § 3 Občianskeho zákonníka špeciálnym ustanovením. Zákonodarcia výslovne určil, že pri porovnávaní sa má zobrať nielen hodnota obvyklej odplaty, ale aj spôsob a miera zabezpečenia záväzku, objem poskytnutých prostriedkov a lehota splatnosti, pričom pri posúdení uvedeného je nutné konštatovať, že vydaný rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia, pretože vo veci súd neaplikoval príslušné zákonné ustanovenie, a ďalej, že nezohľadnil skutočnosti, ktoré by umožnili aplikáciu § 53 ods. 6 OZ odvolacím súdom, pretože skutkové závery súdu sú založené na úplne iných predpokladoch. K posudzovaniu primeranosti výšky odplaty na finančnom trhu pri aplikácii § 53 ods. 6 OZ poukazuje napríklad na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 27.3.2018 č.k. 43Cosr/1/2018, keď má za to, že z uvedených dôvodov je napádaný rozsudok nepreskúmateľný. Ohľadom sumy 500 eur primeraného finančného zadost'učinenia namieta, že v konaní neboli preukázané žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie tohto nároku a jeho výšku, keď navyše súd prvej inštancie rozhodol predčasne, pretože v čase jeho konania nebola zo strany žalobcu preukázaná žiadna skutočnosť a žalobca v podanej žalobe žiadnu ani netvrdil, ktorou by odôvodnil nárok na finančné zadost'učinenie.

6. Žalobkyňa vo vyjadrení k podanému odvolaniu žiadala napadnutý rozsudok potvrdiť a priznať jej trov odvolacieho konania. K námietke existencie právoplatného vykonateľného rozhodcovského rozsudku sa stotožňuje so závermi súdu, že nezanedbala svoje povinnosti a vynaložila úsilie, aby predmetným rozsudkom viazaná nebola, v spore vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 25C/103/2014 sa voči žalovanému domáhala bezúspešne zrušenia rozhodcovského rozsudku, keď podala aj námietky proti exekúcii a návrh na jej odklad a zastavenie, rovnako bezúspešne. V tejto súvislosti považuje za potrebné uviesť, že v čase vydania poverenia na vykonanie exekúcie a upovedomenia o jej začatí bolo platné ustanovenie § 45 ods. 1 písm. c) zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v spojení s ustanovením § 57 ods. 1 písm. g) a ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti, v zmysle ktorého bol exekučný súd povinný konanie zastaviť aj bez návrhu, ak rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom. Má za to, že predmetná zmluva o úvere obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, na základe ktorých bolo od nej vymožené plnenie, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi, pričom všeobecný súd je povinný v zmysle konštantnej judikatúry ESLP zabezpečiť aby ako spotrebiteľ takýmito podmienkami viazaná nebola, s následkami z toho plynúcimi. Súhlasí s názorom súdu prvej inštancie o neplatnosti zmluvy v časti úrokov, keď predmetná zmluva trpí nedostatkom písomnej formy a neobsahuje obligatórne zákonné náležitosti a teda súd mohol dospieť k záveru, že úver je bezúročný a bez poplatkov už len na základe nedostatku písomnej formy zmluvy o úvere. Z tohto pohľadu považuje za irelevantnú argumentáciu žalovaného vo vzťahu

výkladu ustanovenia § 53 ods. 6 OZ, keď za správne považuje ustálenie dojednaných úrokov vo výške 70% ročne za rozporné s dobrými mravmi a preto neplatné. Z rozhodovacej praxe súdov vyplýva, že zmluvné pokuty vo výške 70% ročne považujú súdy v občiansko-právnych veciach za neprimerané. Takýto výklad odplaty obvyklej za poskytnutie spotrebiteľského úveru by nepochybne popieral účel právnej úpravy a regulácie spotrebiteľského práva vo vzťahu k poskytovaniu spotrebiteľských úverov. K priznaniu primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 500 eur sa stotožňuje s odôvodnením prvoinštančného rozhodnutia, že výška požadovaného primeraného zadosťučinenia je menej ako polovica priznaného bezdôvodného obohatenia.

7. Žalovaný vo vyjadrení k vyjadreniu žalobkyne k jeho odvolaniu uviedol, že sa pridáva svojich vyjadrení z odvolania, keď ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. vychádza z predpokladu konkrétneho porušenia, ktoré namietal a uplatňoval spotrebiteľ a na základe ktorého konkrétneho porušenia bol prijatý záver o porušení práva spotrebiteľa. Pre súd a každý orgán je záväzný len výrok rozhodnutia, nie odôvodnenie rozhodnutia, keď s poukazom na judikatúru ako aj rozhodovaciu prax sa vyžaduje autoritatívne vyslovenie porušenia v podobe výroku v rozhodnutí

8. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 CSP) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP), prejednal vec bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP), pričom dospel k záveru, že napadnutý rozsudok je potrebné v odvolaní napadnutých vyhovujúcich častiach a od nich závislého výroku o nároku na náhradu trov konania zrušiť podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie v zmysle § 391 ods. 1 CSP. Rozsudok súdu prvej inštancie nebol napadnutý v jeho zamietajúcej časti (III. výrok), preto v tejto časti rozsudok súdu prvej inštancie nadobudol právoplatnosť.

9. Podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

10. Podľa § 391 ods. 1 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

11. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva, že tak základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj právo podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd v sebe zahŕňajú aj právo na rovnosť zbraní, kontradiktórnosť konania a odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 383/06). Obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatnení. Obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Ak je toto konanie v rozpore s procesnými zásadami, porušuje ústavnoprávne princípy (II. ÚS 85/06).

12. To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho konania, jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Judikatúra tohto súdu síce nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

13. Rovnako sa Ústavný súd Slovenskej republiky vyjadril k povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie aj v náleze III. ÚS 119/03-30. Ústavný súd už vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03). (uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 2 Cdo 238/2008 zo dňa 30. novembra 2009).

14. Všeobecný súd by nemal byť vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení nekoherentný, t. j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver. Súčasne musí dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami, na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. V prípade, keď sú právne závery v extrémnom nesúlade s vykonanými skutkovými zisteniami, alebo z nich v žiadnej novej interpretácii súdneho rozhodnutia nevyplývajú, treba také rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, či čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

15. Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo strany na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením práva a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranou sporu (bližšie pozri rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veciach sp. zn. IV. ÚS 115/03, či sp.zn. III. ÚS 60/04 - www.concourt.sk <<http://www.concourt.sk/>>).

16. V danej veci sa žalobkyňa domáhala určenia, že zmluva o úvere č. 8400035896 zo dňa 16.02.2011 je bezúročná a bez poplatkov, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni zo zmluvy č. 8400035896 zo dňa 16.02.2011 sumu vo výške 3 599,97 Eur bezdôvodné obohatenie do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Taktiež sa žalobkyňa domáhala náhrady trov konania a priznania primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 500 Eur. Súd prvej inštancie žalobe v časti o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 2 313,61 Eur a priznania primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 500 Eur žalobe vyhovel. Vo zvyšnej časti žalobu zamietol a rozhodol, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.

17. Žalovaný v odvolaní podľa názoru odvolacieho súdu dôvodne namietal nepreskúmateľnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie pokiaľ išlo o vysporiadanie sa súdom prvej inštancie s existenciou právoplatného rozhodnutia ukladajúceho povinnosť žalobkyni plniť a právne posúdenie primeranosti odplaty podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka.

18. Keďže odvolací súd je viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania, odvolací súd preskúmaval rozsudok súdu prvej inštancie len z hľadiska žalovaným vymedzeného rozsahu a vyššie uvedených dôvodov.

19. Z hľadiska odvolacieho konania v právne relevantnej časti, kde sa súd prvej inštancie vysporiadal s existenciou právoplatného rozhodcovského rozsudku zaväzujúceho žalobkyňu na plnenie, ktoré bolo neskôr vymožené v exekučnom konaní, (bod 27. odôvodnenia napadnutého rozsudku), úvodom odvolací súd považuje za potrebné vymedziť prekážku veci právoplatne rozhodnutej. Najvyšší súd Slovenskej republiky k danej problematike v uznesení 5Obdo 44/2011 z 13.1.2012 uviedol, že prekážka rozsúdenej veci (res iudicata) svojou podstatou patrí k procesným podmienkam a jej existencia (zistenie) v každom štádiu konania vedie bez ďalšieho k jeho zastaveniu. Táto prekážka nastáva predovšetkým vtedy, ak má byť v novom konaní prejednaná tá istá vec. O tú istú vec ide vtedy, keď v novom konaní ide o ten istý nárok alebo stav, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté a ak sa týka rovnakého predmetu konania a tých istých osôb. Pritom nie je významné, či rovnaké osoby majú v novom konaní rovnaké alebo rozdielne procesné postavenie (či ten, kto bol v skoršom konaní žalobcom, je žalobcom aj v novom konaní alebo má postavenie žalovaného, resp. či ten, kto v skoršom konaní vystupoval ako žalovaný, má alebo nemá v novom konaní procesné postavenie žalovaného). Ten istý predmet konania je daný vtedy, ak ten istý nárok alebo stav vymedzuje žalobným petitom, vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení, v ktorých bol uplatnený (t. j. ak vyplýva z rovnakého skutku). Konanie sa týka tých istých osôb aj v prípade, ak v novom konaní vystupujú právni nástupcovia pôvodných účastníkov konania (či už z dôvodu univerzálnej alebo singulárnej sukcesie). Pre posúdenie, či je daná prekážka veci právoplatne rozhodnutej, nie je významné ako súd po právnej stránke posúdil skutkový dej, ktorý bol predmetom pôvodného konania. Prekážka veci právoplatne rozhodnutej je daná aj vtedy, ak určitý skutkový dej (skutok) bol po právnej stránke v pôvodnom konaní posúdený nesprávne alebo neúplne (a tiež inak). O prekážku právoplatne rozhodnutej veci nejde v prípadoch, ak si súd určitú otázku v konaní posúdil prejudiciálne. Prejudiciálna otázka a jej posúdenie nesmie byť nikdy poňaté do výroku súdneho rozhodnutia, keďže výrok súdneho rozhodnutia je jedinou časťou rozsudku, ktorá nadobúda právoplatnosť, prejudiciálne posúdená otázka, ktorá sa prejavuje iba v odôvodnení rozsudku, nemôže tvoriť prekážku právoplatne rozhodnutej veci. Výnimku tvorí situácia, keď bolo právoplatne rozhodnuté o žalobe na plnenie, ktorého predpokladom bolo prejudiciálne posúdenie (určenie) práva alebo právneho vzťahu. Ak bolo právoplatne rozhodnuté o povinnosti plniť, či už kladne alebo záporne (či sa žalobe vyhovel alebo bola zamietnutá), tvorí výrok takéhoto rozsudku prekážku právoplatne rozhodnutej veci vo vzťahu k určovacej žalobe medzi tými istými účastníkmi konania vo vzťahu k tomu istému skutku, ktorý už bol predbežne právne kvalifikovaný v rozsudku na plnenie. Naopak to však neplatí. Teda právoplatný rozsudok o určovacej žalobe netvorí automaticky prekážku právoplatne rozhodnutej veci voči žalobe na plnenie. Právoplatným rozsudkom o určení práva či právneho vzťahu sa ešte nerozhodlo o povinnosti plniť z tohto práva alebo právneho vzťahu. Preto je žaloba na plnenie v týchto prípadoch prípustná. Právoplatný výrok o určení práva či právneho vzťahu tvorí prekážku právoplatne rozhodnutej veci voči novej žalobe na plnenie. Prekážka právoplatne rozhodnutej veci sa vzťahuje i na rozhodnutia

vydané v rozhodcovskom konaní, v priestupkovom konaní, či v adhéznom konaní trestnom (Komentár Občiansky súdny poriadok Števček/Ficová a kolektív). Existencia prekážky právoplatne rozhodnutej veci tvorí neodstrániteľnú vadu konania, na ktorú je súd povinný prihliadať ex offa.

20. Najvyšší súd už v uznesení z 13. októbra 2011 sp. zn. 3Cdo 146/2011 (R 46/2012) uviedol, že právoplatný rozhodcovský rozsudok má rovnaké účinky ako rozsudok všeobecného súdu. V tomto uznesení (i keď pre účely exekučného konania), konštatoval, že súd je povinný nakladať s takýmto rozsudkom rovnako ako s rozsudkom všeobecného súdu, lebo inak by porušil zásadu rovnocennosti a neprípustne by uplatnil rozdielny procesný postup v prípade, ak sa uplatňuje právo na základe rozsudku vydaného všeobecným súdom a iný prístup, ak sa uplatňuje právo na základe rozsudku vydaného v rozhodcovskom konaní. Uvedený právny záver je opodstatnený nielen v exekučnom konaní, ale v každom občianskom súdnom konaní. To znamená, že aj rozhodcovský rozsudok ukladajúci povinnosť niečo plniť podľa spotrebiteľskej zmluvy môže predstavovať prekážku veci rozsúdenej pre občianske súdne konanie, v ktorom sa žalobca domáha určenia, že spotrebiteľská zmluva je neplatná. Je však potrebné osobitne zdôrazniť, že tento právny záver je opodstatnený len vtedy, ak bol rozhodcovský rozsudok vydaný na základe platne uzavretej rozhodcovskej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky; iba platná rozhodcovská doložka alebo rozhodcovská zmluva totiž zakladá oprávnenie rozhodcovského súdu prejednať a rozhodnúť spor medzi sporiacimi sa stranami. Oprávnenie (exekučného) súdu skúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe platne uzavretej rozhodcovskej doložky, nevedie k posudzovaniu vecnej správnosti rozsudku rozhodcovského súdu, súvisí však s potrebou vyriešiť otázku, či a aké právne účinky má vydaný rozhodcovský rozsudok. V praxi však súd môže pristúpiť k riešeniu otázky platnosti rozhodcovskej doložky alebo zmluvy nielen v exekučnom konaní (napríklad v súvislosti s posudzovaním, či rozhodcovský rozsudok je alebo nie je vykonateľný exekučný titul), ale aj v iných konaniach [napríklad pri riešení otázky, či určitý rozhodcovský rozsudok má rovnaké účinky, ako právoplatný rozsudok všeobecného súdu (viď § 35 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní) a či teda zakladá pre občianske súdne konanie prekážku (res iudicata)].

21. Rozsudok zamietajúci žalobu je prekážkou veci právoplatne rozhodnutej len v rozsahu rozhodnutia o predmete sporu (totožnosť predmetu rozhodovania V 9/1986).

22. Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie nie je možné zistiť, či sa súd prvej inštancie vôbec zaoberal tým, či existencia rozhodcovského rozsudku môže v danej veci predstavovať prekážku právoplatne rozhodnutej veci. Súd prvej inštancie sa preto bude musieť v ďalšom konaní s tou skutočnosťou vysporiadať a taktiež zohľadniť aj existenciu právoplatného rozsudku, ktorým bola zamietnutá žaloba žalobkyne, ktorou sa domáhala zrušenia rozhodcovského rozsudku stáleho rozhodcovského súdu Victoria rozhodcovský súd v Žiline č.k. RK-PC-147/13-EK zo dňa 12.02.2014. Okresný súd Nitra v danej veci vedenej pod sp. zn. 25C/103/2014 posudzoval platnosť dojednanej rozhodcovskej doložky, ktorú vyhodnotil ako platnú, nepredstavujúcu neprijateľnú zmluvnú podmienku. S poukazom na vyššie uvedenú judikatúru najvyššieho súdu sa preto bude musieť súd prvej inštancie vysporiadať aj so záväznosťou právoplatného rozsudku súdu prvej inštancie č. k. 25C/103/2014-80, kde už bola posudzovaná platnosť rozhodcovskej doložky.

23. Odvolací súd považuje rozhodnutie súdu prvej inštancie o neplatnosti dohody o výške úrokov taktiež za nepreskúmateľné, pretože súd prvej inštancie v danej veci neaplikoval zákonné ustanovenie § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzatvárania spornej zmluvy, ktoré upravuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty. Ak súd prvej inštancie po nezistení procesnej prekážky a opätovnom preskúmaní dospeje opätovne k záveru, že výška dojednanej odplaty bola v rozpore s dobrými mravmi, musí svoj právny záver odôvodniť v kontexte vyššie uvedeného ustanovenia a zároveň sa vysporiadať s námietkami oprávneného v uvedených v odvolaní.

24. Keďže odvolací súd považuje rozhodnutie vo veci samej za nepreskúmateľné, potom považuje za predčasné aj rozhodnutie súdu prvej inštancie aj o nároku na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, (nakoľko doposiaľ neboli doriešené predpoklady pre jeho priznanie), a preto odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej aj v tejto časti (II. výrok).

25. Odvolací súd je toho názoru, že súd prvej inštancie vzhľadom na vyššie uvedené dôvody, svoje rozhodnutie riadne a zrozumiteľne neodôvodnil, čím má odvolací súd za preukázané, že tu bolo porušené právo žalovaného na spravodlivý súdny proces. Súd prvej inštancie uvedeným konaním stranám sporu odňal právo na spravodlivý proces, keďže nezabezpečil realizáciu princípu kontradiktórnosti a predvídateľnosti rozhodnutia.

26. Preto odvolací súd s poukazom na citované ustanovenie § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, tak ako je uvedené v enunciate tohto rozhodnutia. V ďalšom konaní, súd prvej inštancie opätovne posúdi existenciu

prekážky právoplatne rozhodnutej veci, nanovo sa vysporiada so skutočnosťami uvádzanými žalovaným v odvolaní a nové rozhodnutie náležite odôvodní.

27. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie aj o náhrade trov celého, teda i odvolacieho konania podľa § 396 ods. 3 Civilného sporového poriadku.

Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).